

32006L0023

27.4.2006

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 114/22

DIRECTIVA 2006/23/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**din 5 aprilie 2006****privind licența comunitară de controlor de trafic aerian****(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 80 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Punerea în aplicare a legislației privind cerul unic european presupune elaborarea unei legislații mai detaliate, în special cu privire la eliberarea licențelor controlorilor de trafic aerian, pentru a asigura cele mai ridicate standarde de responsabilitate și competență, pentru a crește disponibilitatea controlorilor de trafic aerian și pentru a promova recunoașterea reciprocă a licențelor, așa cum se prevede în articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 550/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 privind prestarea serviciilor de navigație aeriană în cerul unic european ⁽³⁾, urmărind o îmbunătățire generală a siguranței traficului aerian și a competențelor personalului.

(2) Introducerea unei licențe comunitare este o modalitate de recunoaștere a rolului specific pe care controlorii de trafic aerian îl joacă în efectuarea controlului traficului aerian în condiții de siguranță. Stabilirea standardelor de competență la nivel comunitar va reduce, de asemenea, fragmentarea în acest domeniu, permițând astfel o organizare mai eficientă a activității, în cadrul unei colaborări regionale din ce în ce mai intense între furnizorii de servicii

de navigație aeriană. Prin urmare, prezenta directivă reprezintă o parte esențială a legislației privind cerul unic european.

(3) Directiva este instrumentul cel mai corespunzător pentru stabilirea standardelor de competență, lăsând astfel statele membre să decidă cu privire la modalitățile de a se conforma acestor standarde.

(4) Prezenta directivă ar trebui să se bazeze pe standardele internaționale existente. Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI) adoptă dispoziții privind eliberarea licențelor controlorilor de trafic aerian, inclusiv cerințele lingvistice. Organizația Europeană pentru siguranța navigației aeriene (Eurocontrol), instituită prin Convenția internațională din 13 decembrie 1960 privind cooperarea pentru siguranța navigației aeriene, adoptă cerințele Eurocontrol pentru Reglementarea siguranței. În conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 550/2004, prezenta directivă transpune condițiile prevăzute de Cerința Eurocontrol pentru Reglementarea Siguranței nr. 5 (ESARR 5) cu privire la controlorii de trafic aerian.

(5) Caracteristicile specifice traficului aerian comunitar impun introducerea și aplicarea efectivă a standardelor de competență comunitară pentru controlorii de trafic aerian angajați de furnizorii de servicii de navigație aeriană care activează, în principal, în domeniul traficului aerian general. Statele membre pot, de asemenea, să aplice dispozițiile interne adoptate în temeiul prezentei directive în cazul controlorilor de trafic aerian stagieri și în cazul controlorilor de trafic aerian care își exercită atribuțiile sub responsabilitatea furnizorilor de servicii de navigație aeriană care își oferă serviciile în special pentru mișcări de aeronave, altele decât traficul aerian general.

(6) În cazul în care statele membre iau măsuri pentru a asigura respectarea cerințelor comunitare, autoritățile care asigură supravegherea și verificarea respectării acestora ar trebui să fie suficient de independente față de furnizorii de servicii de navigație aeriană și de organismele de formare. Autoritățile trebuie, de asemenea, să rămână capabile de a-și îndeplini sarcinile în mod eficient. Autoritatea națională de supraveghere numită sau înființată în temeiul prezentei directive poate fi reprezentată de același organism sau aceleași organisme numite sau înființate în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic european ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO C 234, 22.9.2005, p. 17.

⁽²⁾ Avizul Parlamentului European din 8 martie 2005 (JO C 320 E, 15.12.2005, p. 50), Poziția comună a Consiliului din 14 noiembrie 2005 (JO C 316 E, 13.12.2005, p. 1) și Poziția Parlamentului European din 15 februarie 2006 (nepublicate în Jurnalul Oficial până la această dată).

⁽³⁾ JO L 96, 31.3.2004, p. 10.

⁽⁴⁾ JO L 96, 31.3.2004, p. 1.

- (7) Furnizarea serviciilor de navigație aeriană presupune folosirea unui personal cu înalte calificări, ale cărui competențe pot fi demonstrate prin mai multe metode. În cazul controlului de trafic aerian, metoda adecvată este introducerea unei licențe comunitare, care să fie considerată ca un fel de diplomă, pentru fiecare controlor de trafic aerian în cauză. Calificarea înscrisă pe licență indică tipul serviciului de trafic aerian pe care un controlor de trafic aerian are competența de a-l furniza. În același timp, atestările înscrise pe licență reflectă atât competențele specifice ale controlorului, cât și autorizarea dată de autoritățile de supraveghere pentru furnizarea de servicii într-un anumit sector sau într-o grupă de sectoare. Din acest motiv, autoritățile trebuie să aibă posibilitatea de a evalua competența controlorilor de trafic aerian atunci când eliberează licențe sau când prelungesc valabilitatea atestărilor. Autoritățile trebuie, de asemenea, să aibă posibilitatea de a suspenda licența, calificările sau atestările atunci când există îndoieli legate de competență. În încercarea de a promova raportarea incidentelor („just culture” — politica non-punitivă), prezenta directivă nu ar trebui să instituie o legătură automată între un incident și suspendarea unei licențe, calificări sau atestări. Revocarea unei licențe trebuie considerată ca o decizie de luat în ultimă instanță pentru cazuri extreme.
- (8) Pentru ca statele membre să poată avea încredere în sistemele reciproce de eliberare a licențelor, normele comunitare privind obținerea și menținerea în vigoare a licențelor sunt indispensabile. Prin urmare, este important, pentru asigurarea celui mai înalt nivel de siguranță, să se armonizeze cerințele privind calificările, competența și accesul la profesia de controlor de trafic aerian. Aceasta ar trebui să ducă la furnizarea unor servicii de control al traficului aerian sigure, de înaltă calitate, precum și la recunoașterea licențelor în întreaga Comunitate, astfel încât să crească libertatea de circulație și disponibilitatea controlorilor de trafic aerian.
- (9) Statele membre ar trebui să se asigure că punerea în aplicare a prezentei directive nu conduce la eludarea dispozițiilor interne în vigoare care reglementează drepturile și obligațiile aplicabile raportului de muncă dintre angajator și candidații la posturile de controlor de trafic aerian.
- (10) Pentru a aduce competențele la un nivel comparabil în întreaga Comunitate, acestea trebuie să fie structurate într-un mod clar și general acceptat. Aceasta va contribui la garantarea siguranței nu doar în cadrul spațiului aerian aflat sub controlul unui furnizor de servicii de navigație aeriană, ci în special la interfața dintre diferiți furnizori de servicii.
- (11) În cazul a numeroase incidente și accidente, comunicarea joacă un rol semnificativ. În consecință, OACI adoptă cerințe de cunoștințe lingvistice. Prezenta directivă aprofundează aceste cerințe și pune la dispoziție mijloacele de aplicare a acestor standarde recunoscute la nivel internațional. Trebuie respectate principiile de nediscriminare, transparență și proporționalitate în materie de cerințe lingvistice, pentru a încuraja astfel libera circulație și, totodată, pentru a garanta siguranța.
- (12) Obiectivele formării inițiale sunt prezentate în documentele de orientare elaborate la solicitarea membrilor Eurocontrol și sunt considerate standarde corespunzătoare. În cazul pregătirii în cadrul unității, lipsa unor standarde general acceptate trebuie să fie compensată printr-o serie de măsuri, inclusiv aprobarea examinatorilor, care ar trebui să garanteze standarde de competență ridicate. Acest lucru este cu atât mai important cu cât formarea în cadrul unității este foarte costisitoare și decisivă din punct de vedere al siguranței.
- (13) Cerințele medicale au fost elaborate la solicitarea statelor membre ale Eurocontrol și sunt considerate drept un mijloc acceptabil de asigurare a conformității cu dispozițiile prezentei directive.
- (14) Certificarea activității de furnizare a serviciilor de formare profesională ar trebui să fie considerată, din punct de vedere al siguranței, drept unul dintre factorii determinanți care contribuie la calitatea formării. Formarea ar trebui privită ca un serviciu similar serviciilor de navigație aeriană, care fac, de asemenea, obiectul unui proces de certificare. Prezenta directivă ar trebui să ofere posibilitatea de a certifica formarea în funcție de tipul de formare, pachetul de servicii de formare sau pachetul de servicii de formare și navigație aeriană, fără a pierde din vedere caracteristicile specifice ale formării.
- (15) Prezenta directivă confirmă jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Comunităților Europene în domeniul recunoașterii reciproce a diplomelor și al liberei circulații a lucrătorilor. Principiul proporționalității, justificările întemeiate privind impunerea măsurilor compensatorii și punerea în aplicare a procedurilor corespunzătoare de recurs constituie principiile de bază care trebuie să devină aplicabile în sectorul gestionării traficului aerian într-o manieră mult mai vizibilă. Statele membre ar trebui să aibă dreptul de a refuza recunoașterea licențelor care nu au fost eliberate în conformitate cu prezenta directivă; statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă dreptul de a recunoaște aceste licențe după ce au evaluat în mod corespunzător echivalența acestora. Având în vedere că prezenta directivă are ca obiectiv facilitarea recunoașterii reciproce a licențelor, ea nu reglementează condițiile privind accesul la încadrare în muncă.
- (16) Profesia de controlor de trafic aerian face obiectul unor inovații tehnice care impun actualizarea regulată a competențelor controlorilor. Prezenta directivă ar trebui să permită aceste adaptări la dezvoltarea tehnologică și științifică prin recurgerea la procedura comitetului.
- (17) Prezenta directivă poate avea un impact asupra metodelor zilnice de lucru ale controlorilor de trafic aerian. Partenerii sociali ar trebui informați și consultați, într-un mod corespunzător, cu privire la toate măsurile care au implicații sociale semnificative.

Prin urmare, Comitetul de dialog sectorial înființat prin Decizia 98/500/CE a Comisiei din 20 mai 1998 privind constituirea comitetelor de dialog sectorial, menite să promoveze dialogul între partenerii sociali la nivel european ⁽¹⁾, a fost consultat și ar trebui să fie consultat și cu privire la noile dispoziții de aplicare adoptate de Comisie.

(18) Statele membre ar trebui să stabilească norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor interne adoptate în temeiul prezentei directive și să ia toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a acestora. Aceste sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive.

(19) Este necesar ca măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive să fie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a procedurilor de exercitare a competențelor de executare conferite Comisiei ⁽²⁾.

(20) Un termen de transpunere de doi ani este considerat suficient pentru instituirea cadrului comunitar de eliberare a licențelor și de asimilare a licențelor deținute de titularii actuali, în conformitate cu dispozițiile privind condițiile de menținere a valabilității calificărilor și atestărilor, dat fiind că cerințele stabilite de respectivele dispoziții sunt conforme cu obligațiile internaționale actuale. De asemenea, un termen de transpunere suplimentar de doi ani ar trebui acordat în vederea aplicării cerințelor lingvistice.

(21) Condițiile generale de obținere a licenței, în măsura în care acestea se referă la vârstă, cerințele privind educația și formarea inițială, nu ar trebui să afecteze titularii actuali ai licențelor.

(22) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional privind „o mai bună legiferare” ⁽³⁾, statele membre sunt încurajate să întocmească, pentru ele însele și în interesul Comunității, propriile tabele care să prezinte, cât mai bine posibil, corespondența dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere și să le facă publice,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiectiv și domeniu de aplicare

(1) Obiectivul prezentei directive îl reprezintă creșterea standardelor de siguranță și îmbunătățirea funcționării sistemului comunitar de control al traficului aerian, prin eliberarea unei licențe comunitare de controlor de trafic aerian.

(2) Prezenta directivă se aplică:

— controlorilor de trafic aerian stagiați și

— controlorilor de trafic aerian,

care își exercită atribuțiile sub responsabilitatea furnizorilor de servicii de navigație aeriană care își oferă serviciile în principal pentru mișcările aeronavelor în traficul aerian general.

(3) Sub rezerva articolului 1 alineatul (2) și a articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 594/2004, în situațiile în care serviciile regulate și planificate de control al traficului aerian sunt furnizate pentru traficul aerian general sub răspunderea furnizorilor de servicii de navigație aeriană care își oferă serviciile în special pentru mișcările aeronavelor, altele decât traficul aerian general, statele membre trebuie să asigure că nivelul de siguranță și calitate al serviciilor furnizate pentru traficul aerian general este cel puțin echivalent cu nivelul rezultat din aplicarea dispozițiilor prezentei directive.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „serviciu de control al traficului aerian” înseamnă un serviciu furnizat în scopul prevenirii coliziunilor dintre aeronave și, în zona de manevră, dintre aeronave și obstacole, precum și în scopul accelerării și menținerii unui flux organizat al traficului aerian;

2. „furnizor de servicii de navigație aeriană” înseamnă orice entitate publică sau privată care furnizează servicii de navigație aeriană pentru traficul aerian general;

3. „trafic aerian general” înseamnă toate mișcările aeronavelor civile, precum și toate mișcările aeronavelor de stat (inclusiv aeronave militare, cele ale serviciilor vamale și polițienesti), atunci când aceste mișcări se desfășoară în conformitate cu procedurile OACI;

⁽¹⁾ JO L 225, 12.8.1998, p. 27. Decizie astfel cum a fost modificată prin Actul de aderare din 2003.

⁽²⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

⁽³⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

4. „licență” înseamnă un certificat, indiferent de numele sub care acesta este cunoscut, eliberat și atestat în conformitate cu prezenta directivă și care autorizează titularul său legal să furnizeze servicii de control al traficului aerian în conformitate cu calificările și atestările conținute în acesta;
5. „calificare” înseamnă autorizarea înscrisă pe o licență sau asociată acesteia și care face parte integrantă din aceasta din urmă, care precizează condițiile specifice, privilegiile sau restricțiile aplicabile respectivei licențe; calificările înscrise pe licență cuprind cel puțin una dintre următoarele activități:
- (a) control de aerodrom, la vedere;
- (b) control de aerodrom, instrumental;
- (c) control de apropiere procedural;
- (d) control de apropiere, supraveghere;
- (e) control regional, procedural;
- (f) control regional, supraveghere;
6. „atestarea calificării” înseamnă autorizarea înscrisă pe o licență și care face parte din aceasta, care prezintă condițiile speciale, privilegiile sau limitările aplicabile respectivei calificări;
7. „atestare de unitate” înseamnă autorizarea înscrisă pe o licență și care face parte din aceasta, care prezintă indicatorul OACI de amplasament și sectoarele și/sau posturile în care titularul licenței este competent să-și desfășoare activitatea;
8. „atestare lingvistică” înseamnă autorizarea înscrisă pe o licență și care face parte din aceasta, care prezintă competențele lingvistice ale titularului;
9. „atestare de instructor” înseamnă autorizarea înscrisă pe o licență și care face parte din aceasta, care prezintă competența titularului de a furniza servicii de formare profesională practică;
10. „indicator OACI de amplasament” înseamnă codul din patru litere formulat în conformitate cu normele prevăzute de OACI în manualul său DOC 7910 și atribuit locației unei stații aeronautice fixe;
11. „sector” înseamnă o parte dintr-o zonă de control și/sau o parte dintr-o regiune și/sau dintr-o regiune superioară de informare privind zborurile;
12. „formare” reprezintă totalitatea cursurilor teoretice, exercițiilor practice, inclusiv simulări și a formărilor practice necesare pentru a obține și menține competențele pentru furnizarea de servicii de control al traficului aerian sigure și de o înaltă calitate; aceasta este constituită din:
- (a) formare inițială, care constă în formare de bază și formarea calificărilor necesare pentru eliberarea unei licențe de stagiar;
- (b) formare în cadrul unității, inclusiv formare tranzitorie prealabilă formării practice și formare practică, necesare pentru eliberarea unei licențe de controlor de trafic aerian;
- (c) formare continuă, care permite menținerea valabilității atestărilor licenței;
- (d) formarea practică a instructorilor formatori, necesară pentru eliberarea atestărilor de instructor;
- (e) formarea examinatorilor și/sau a evaluatorilor;
13. „organism de formare” este o organizație certificată de autoritatea națională de supraveghere competentă pentru a furniza unul sau mai multe tipuri de servicii de formare;
14. „program de competență de unitate” este un program aprobat care prezintă metoda prin care unitatea menține competența titularilor săi de licență;
15. „program de formare în cadrul unității” este un plan aprobat care prezintă în detalii etapele și durata necesară a formării pentru a permite punerea în aplicare locală a procedurilor unității în zona aflată sub supravegherea unui instructor competent în formarea practică.

Articolul 3

Autoritățile naționale de supraveghere

- (1) Statele membre desemnează sau stabilesc unul sau mai multe organisme ca autoritate națională de supraveghere, pentru a prelua sarcinile atribuite respectivei autorități în temeiul prezentei directive.
- (2) Autoritățile naționale de supraveghere sunt independente față de furnizorii de servicii de navigație aeriană și de organismele de formare. Această independență se obține printr-o separare corespunzătoare, cel puțin la nivel funcțional, între autoritățile de supraveghere națională și respectivii furnizori/organisme. Statele membre se asigură de faptul că autoritățile naționale de supraveghere își exercită competențele în mod imparțial și transparent.
- (3) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre numele și adresele autorităților lor naționale de supraveghere, precum și orice modificări aduse acestor date, precum și măsurile adoptate pentru a asigura respectarea alineatului (2).

Articolul 4

Principiile cu privire la eliberarea licențelor

(1) Fără a aduce atingere articolului 1 alineatul (3), statele membre se asigură că serviciile de control al traficului aerian care se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 1 alineatul (2) sunt furnizate doar de controlorii de trafic aerian titulari ai licențelor eliberate în conformitate cu prezenta directivă.

(2) Candidații la obținerea unei licențe fac dovada faptului că sunt competenți să exercite activități de controlori de trafic aerian sau de controlori de trafic aerian stagiați. Dovezile care demonstrează competențele lor vizează cunoștințele, experiența, competențele profesionale și lingvistice ale acestora.

(3) Licența rămâne proprietatea persoanei căreia îi este eliberată și care o semnează.

(4) În conformitate cu articolul 14 alineatul (1):

(a) licența, calificările sau atestările pot fi suspendate atunci când există îndoieli cu privire la competența controlorului de trafic aerian sau în caz de abatere;

(b) licența poate fi retrasă în caz de neglijență gravă sau abuz;

(5) Licența de controlor de trafic aerian stagiar autorizează titularul să furnizeze servicii de control al traficului aerian sub supravegherea unui instructor competent în formarea practică.

(6) Licența conține elementele menționate în anexa 1.

(7) Atunci când o licență este eliberată într-o altă limbă decât engleza, aceasta include o traducere în limba engleză a elementelor menționate în anexa 1.

(8) Statele membre asigură formarea corespunzătoare a controlorilor de trafic aerian în materie de securitate, siguranță și gestionare a crizelor.

Articolul 5

Condiții pentru obținerea unei licențe

(1) Licențele de controlori de trafic aerian stagiați se eliberează candidaților care:

(a) au vârsta de minimum 18 ani și dețin cel puțin o diplomă de absolvire a învățământului secundar sau o diplomă care să le dea dreptul să urmeze o facultate sau o instituție de învățământ de nivel echivalent.

Statele membre pot dispune ca autoritatea națională de supraveghere să evalueze nivelul educațional al candidaților care nu respectă această cerință educațională. În cazul în care evaluarea dovedește faptul că un candidat deține o experiență și un nivel educațional care să îi permită în mod rezonabil finalizarea formării de controlori de trafic aerian, această experiență sau acest nivel educațional se consideră suficiente;

(b) au finalizat cu succes formarea inițială aprobată relevantă pentru calificările și atestările respective, după caz, în conformitate cu partea A din anexa II;

(c) dețin un certificat medical valabil și

(d) au demonstrat un nivel corespunzător de competență lingvistică în conformitate cu cerințele enunțate în anexa III.

Licența conține cel puțin o calificare și o atestare a calificării, după caz.

(2) Licențele de controlor de trafic aerian se acordă candidaților care:

(a) au vârsta de cel puțin 21 ani. Cu toate acestea, statele membre pot stabili o limită de vârstă inferioară, în situații justificate în mod corespunzător;

(b) dețin o licență de stagiar și au urmat integral un plan aprobat de formare în cadrul unității și au promovat cu succes examenele sau evaluările necesare, în conformitate cu cerințele stabilite în partea B din anexa II;

(c) dețin un certificat medical valabil și

(d) au demonstrat un nivel corespunzător de competență lingvistică în conformitate cu cerințele stabilite în anexa III.

Licența este validată prin includerea uneia sau mai multor calificări, precum și a atestărilor relevante de calificare, de unitate și lingvistice pentru care a fost finalizată cu succes formarea.

(3) Atestarea de instructor este acordată titularilor licențelor de controlor de trafic aerian care:

(a) au furnizat servicii de control al traficului aerian pe parcursul a cel puțin un an în perioada imediat precedentă sau pe parcursul unei perioade mai îndelungate a cărei durată este stabilită de autoritatea națională de supraveghere ținând seama de calificările și atestările pentru care se acordă dreptul de instructor și

- (b) au urmat cu succes un curs de formare autorizat pentru instructori de formare practică, pe parcursul căruia au fost evaluate cunoștințele și competențele pedagogice necesare prin intermediul examenelor corespunzătoare.

Articolul 6

Calificările pentru controlorul de trafic aerian

Licențele conțin una sau mai multe dintre următoarele calificări, pentru a indica tipul de servicii pe care titularul licenței le poate furniza:

- (a) calificarea „control de aerodrom, la vedere” (ADV), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze un serviciu de control al traficului aerian pentru traficul de aerodrom la un aerodrom care nu deține proceduri publicate de control instrumental al apropierii sau îndepărtării;
- (b) calificarea „control de aerodrom, instrumental” (ADI), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze un serviciu de control al traficului aerian pentru traficul de aerodrom la un aerodrom care deține proceduri publicate de control instrumental al apropierii sau îndepărtării și este însoțită de cel puțin una dintre atestările de calificare menționate la articolul 7 alineatul (1);
- (c) calificarea „control de apropiere, procedural” (APP), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze un serviciu de control al traficului aerian pentru aeronavele care sosesc, pleacă sau se află în tranzit, fără utilizarea echipamentului de supraveghere;
- (d) calificarea „control de apropiere, supraveghere” (APS), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze un serviciu de control al traficului aerian pentru aeronavele care sosesc, pleacă sau se află în tranzit, cu utilizarea echipamentului de supraveghere și este însoțită de cel puțin una dintre atestările de calificare menționate la articolul 7 alineatul (2);
- (e) calificarea „control regional, procedural” (ACP), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze un serviciu de control al traficului aerian pentru aeronave, fără utilizarea echipamentului de supraveghere;
- (f) calificarea „control regional, supraveghere” (ACS), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze un serviciu de control al traficului aerian pentru aeronave, cu utilizarea echipamentului de supraveghere și este însoțită de cel puțin una dintre atestările de calificare menționate la articolul 7 alineatul (3).

Articolul 7

Atestarea calificărilor

- (1) Calificarea „control de aerodrom, instrumental” (ADI) prezintă cel puțin una dintre atestările de mai jos:
- (a) atestarea „turn de control de aerodrom” (TWR), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control în cazul în care controlul aerodromului este asigurat de la unul dintre posturile de lucru;
- (b) atestarea „control al mișcării la sol” (GMC), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al mișcării la sol;
- (c) atestarea „supravegherea mișcării la sol” (GMS), acordată în plus față de atestarea „control al mișcării la sol” sau atestarea „turn de control”, care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al mișcării la sol cu ajutorul sistemelor de ghidare a mișcării la suprafața aerodromului;
- (d) atestarea „control aerian” (AIR), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control aerian;
- (e) atestarea „control radar de aerodrom” (RAD), acordată pe lângă atestarea „control aerian” sau atestarea „turn de control”, care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control de aerodrom cu ajutorul echipamentelor de supraveghere radar.
- (2) Calificarea „control de apropiere, supraveghere” (APS) prezintă cel puțin una dintre atestările de mai jos:
- (a) atestarea „radar” (RAD), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al apropierii cu ajutorul sistemelor principale și/sau secundare de supraveghere radar;
- (b) atestarea „radar de apropiere de precizie” (PAR), acordată pe lângă atestarea „radar”, care indică faptul că titularul licenței este competent să asigure apropierea de precizie controlată la sol, cu ajutorul echipamentului radar de apropiere de precizie, pentru aeronave la apropierea finală de pista de aterizare;
- (c) atestarea „apropiere supravegheată radar” (SRA), acordată pe lângă atestarea „radar”, care indică faptul că titularul licenței este competent să asigure apropierea controlată la sol, fără precizie, cu ajutorul echipamentului de supraveghere, pentru aeronave la apropierea finală de pista de aterizare;

(d) atestarea „supraveghere dependentă automată” (ADS), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al apropierii cu ajutorul supravegherii automate dependente;

(e) atestarea „control terminal” (TCL), acordată pe lângă atestarea „radar” sau atestarea „supraveghere dependentă automată”, care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al traficului aerian cu ajutorul oricărui tip de echipament de supraveghere, pentru aeronavele care operează într-o zonă determinată a terminalului și/sau în sectoare adiacente.

(3) Calificarea „control regional, supraveghere” (ACS) prezintă cel puțin una dintre atestările de mai jos:

(a) atestarea „radar” (RAD), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control regional cu ajutorul echipamentului de supraveghere radar;

(b) atestarea „supraveghere dependentă automată” (ADS), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control regional cu ajutorul supravegherii dependente automate;

(c) atestarea „control terminal” (TCL), acordată pe lângă atestarea „radar” sau atestarea „supraveghere dependentă automată”, care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al traficului aerian cu ajutorul oricărui tip de echipament de supraveghere pentru aeronavele care operează într-o zonă determinată a terminalului și/sau în sectoare adiacente;

(d) atestarea „control oceanic” (OCN), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al traficului aerian pentru aeronavele care operează într-o zonă de control oceanic.

(4) Fără a aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), statele membre, în circumstanțe excepționale care intervin exclusiv datorită unor caracteristici speciale ale traficului aerian în spațiul aerian aflat în jurisdicția lor, pot prevedea atestări naționale. Aceste atestări nu afectează libera circulație generală a controlorilor de trafic aerian.

Articolul 8

Atestări lingvistice

(1) Statele membre se asigură că toți controlorii de trafic aerian pot demonstra abilitățile lor de a vorbi și a înțelege limba engleză la un nivel satisfăcător. Competența lor lingvistică se stabilește în conformitate cu grila de evaluare a competențelor lingvistice stabilită în anexa III.

(2) Statele membre pot impune cerințe locale în materie de competențe lingvistice, atunci când consideră că acest lucru este necesar din motive de siguranță.

(3) Nivelul solicitat în temeiul alineatelor (1) și (2) este nivelul 4 din grila de evaluare a competențelor lingvistice stabilită în anexa III.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (3), statele membre pot solicita nivelul 5 din grila de evaluare a competențelor lingvistice din anexa III în temeiul alineatelor (1) și/sau (2) în situațiile în care condițiile operaționale de exercitare a anumitor calificări sau atestări justifică un nivel superior din motive imperative de siguranță. O asemenea cerință se va justifica în mod obiectiv, nediscriminatoriu, proporțional și transparent.

(5) Competența lingvistică se stabilește printr-un atestat eliberat în urma unei proceduri transparente și obiective de evaluare autorizate de autoritatea națională de supraveghere.

Articolul 9

Atestarea de instructor

Atestarea de instructor indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de formare și supraveghere la un post de lucru în limitele calificărilor și atestărilor valabile pe care le deține.

Articolul 10

Atestarea de unitate

Atestarea de unitate indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al traficului aerian pentru un anumit sector, pentru anumite grupe de sectoare sau posturi de lucru aflate sub responsabilitatea unei unități de servicii de trafic aerian.

Statele membre pot, dacă este necesar din motive de siguranță, să dispună ca privilegiile unei atestări de unitate să fie exercitate exclusiv de titularii de licență sub o anumită vârstă.

Articolul 11

Condiții de menținere a calificărilor și de păstrare a valabilității atestărilor

(1) Atestările de unitate sunt valabile pe o perioadă inițială de 12 luni. Valabilitatea acestor atestări se prelungește pentru următoarele 12 luni în cazul în care furnizorul de servicii de navigație aeriană demonstrează următoarele:

(a) candidatul a exercitat privilegiile licenței pentru un număr minim de ore, astfel după cum se indică în programul de competență de unitate aprobat, pe parcursul celor 12 luni anterioare;

(b) competența candidatului a fost evaluată în conformitate cu partea C din anexa II și

(c) candidatul deține un certificat medical valabil.

Numărul minim de ore de lucru, pe lângă sarcinile de asigurare a formării, necesare pentru a menține valabilitatea atestării de unitate poate fi redus, în cazul instructorilor de formare practică, proporțional cu timpul consacrat formării participanților pentru posturile de lucru pentru care este cerută prelungirea.

(2) În cazul în care o atestare de unitate nu mai este valabilă, trebuie să se finalizeze cu succes un plan de formare în cadrul unității, pentru a valida din nou atestarea respectivă.

(3) Titularul unei calificări sau al unei atestări care nu a furnizat servicii de control al traficului aerian asociate respectivei calificări sau respectivei atestări pe o perioadă de patru ani consecutivi poate să înceapă formarea în cadrul unității pentru respectiva calificare sau atestare doar după evaluarea corespunzătoare a modului în care acesta continuă să respecte condițiile respectivei calificări sau atestări, precum și după îndeplinirea cerințelor de formare care rezultă din respectiva evaluare.

(4) Competența lingvistică a candidatului se evaluează oficial periodic, cu excepția candidaților care au demonstrat nivelul șase de competență.

Intervalul nu trebuie să depășească trei ani pentru candidații care au demonstrat nivelul patru de competență și să nu depășească șase ani pentru candidații care au demonstrat nivelul cinci de competență.

(5) Atestarea de instructor este valabilă pe o perioadă de 36 de luni, cu posibilitatea de reînnoire.

Articolul 12

Certificate medicale

(1) Certificatele medicale sunt eliberate de un organism al autorității naționale de supraveghere competent în domeniul medical sau de un medic examinator autorizat de autoritatea națională de supraveghere.

(2) Eliberarea certificatelor medicale se face în conformitate cu dispozițiile anexei I la Convenția de la Chicago privind aviația civilă internațională și cu cerințele de certificare medicală europeană categoria 3 pentru controlorii de trafic aerian, stabilite de Eurocontrol.

(3) Certificatele medicale sunt valabile de la data examenului medical, pe o perioadă de 24 de luni pentru controlorii de trafic aerian în vârstă de până la 40 de ani și pe o perioadă de 12 luni

pentru controlorii de trafic aerian care au depășit această vârstă. Certificatele medicale pot fi retrase în orice moment, în cazul în care starea de sănătate a titularului impune acest lucru.

(4) Statele membre asigură punerea în aplicare a unor proceduri eficiente de revizuire sau de recurs, cu implicarea corespunzătoare a unor consultanți medicali independenți.

(5) Statele membre se asigură că sunt instituite procedurile necesare pentru tratarea cazurilor de aptitudine medicală redusă și pentru a permite titularilor de licențe să își anunțe angajatorii în cazul în care constată o diminuare a aptitudinii lor medicale sau faptul că se află sub influența unei substanțe psihotrope sau a unor medicamente care îi pot face incapabili de a exercita privilegiile unei licențe în condiții de siguranță și în mod corespunzător.

Articolul 13

Certificarea organismelor de formare

(1) Furnizarea serviciilor de formare în beneficiul controlorilor de trafic aerian, inclusiv procedurile de evaluare aferente, face obiectul certificării de către autoritățile naționale de supraveghere.

(2) Cerințele de certificare se referă la competența tehnică și operațională, precum și la capacitatea de a organiza cursuri de formare, în conformitate cu punctul 1 din anexa IV.

(3) Solicitățile de certificare se înaintează autorităților naționale de supraveghere din statul membru în care se situează principalul organism de formare solicitant sau, dacă este cazul, sediul social.

Autoritățile naționale de supraveghere eliberează certificate în cazul în care furnizorul de servicii de formare respectă cerințele stabilite la punctul 1 din anexa IV.

Certificatele pot fi eliberate pentru fiecare tip de formare sau în combinație cu alte servicii de navigație aeriană, caz în care tipul de formare și tipul de servicii de navigație aeriană se certifică sub forma unui pachet de servicii.

(4) Certificatele prezintă informațiile menționate la punctul 2 din anexa IV.

(5) Autoritățile naționale de supraveghere monitorizează respectarea cerințelor și condițiilor de certificare. În cazul în care o autoritate națională de supraveghere constată că titularul unui certificat nu mai îndeplinește aceste cerințe sau condiții, trebuie să ia măsurile corespunzătoare, care pot include retragerea certificatului.

(6) Un stat membru recunoaște certificatele eliberate într-un alt stat membru.

Articolul 14

Garantarea respectării standardelor de competență

(1) Pentru a asigura nivelurile de competență indispensabile pentru controlorii de trafic aerian, care să le permită desfășurarea activității la cele mai ridicate standarde de siguranță, statele membre se asigură că autoritățile naționale de supraveghere monitorizează și supraveghează formarea acestora.

Printre sarcinile acestora sunt incluse următoarele:

- (a) eliberarea și retragerea licențelor, calificărilor și atestărilor pentru care s-au efectuat formarea și evaluarea relevante, în domeniul aflat în responsabilitatea autorității naționale de supraveghere;
- (b) menținerea și suspendarea calificărilor și atestărilor ale căror privilegii se exercită sub responsabilitatea autorității naționale de supraveghere;
- (c) certificarea organismelor de formare;
- (d) aprobarea cursurilor de formare, a planurilor de formare în cadrul unității și a programelor de competență de unitate;
- (e) aprobarea examinatorilor sau a evaluatorilor competenței;
- (f) monitorizarea și auditarea sistemelor de formare;
- (g) instituirea unor mecanisme corespunzătoare de recurs și notificare.

(2) Autoritățile naționale de supraveghere furnizează informațiile pertinente și asistență reciprocă autorităților naționale de supraveghere din alte state membre, pentru a asigura aplicarea efectivă a prezentei directive, în special în situațiile care presupun libera circulație a controlorilor de trafic aerian în Comunitate.

(3) Autoritățile naționale de supraveghere se asigură că este actualizată o bază de date în care figurează competențele tuturor titularilor de licență aflați sub responsabilitatea lor, precum și datele de valabilitate ale atestărilor acestora. În acest scop, unitățile operaționale ale furnizorilor de servicii de navigație aeriană țin o evidență a orelor efectiv lucrate în sectoarele, grupele de sectoare sau în posturile de lucru de către fiecare titular de licență care lucrează în unitate și comunică aceste informații autorităților naționale de supraveghere, la cererea acestora.

(4) Autoritățile naționale de supraveghere autorizează titularii de licență care au dreptul de a desfășura activități în calitate de examinatori sau evaluatori ai competențelor pentru formarea în cadrul unității sau formarea continuă. Autorizația este valabilă pe o perioadă de trei ani, cu posibilitatea de reînnoire.

(5) Autoritățile naționale de supraveghere auditează în mod regulat organismele de formare, în vederea garantării respectării efective a standardelor stabilite de prezenta directivă.

Pe lângă procedurile obișnuite de audit, autoritățile naționale de supraveghere pot face vizite la fața locului pentru a verifica punerea efectivă în aplicare a prezentei directive și respectarea standardelor conținute în aceasta.

(6) Autoritățile naționale de supraveghere pot hotărî să delege integral sau parțial sarcinile de auditare și de inspecție menționate la alineatul (5) din prezentul articol organizațiilor recunoscute în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 550/2004.

(7) Statele membre prezintă Comisiei un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive până la 17 mai 2011 și, ulterior, la intervale de câte trei ani.

Articolul 15

Recunoașterea reciprocă a licențelor de controlor de trafic aerian

(1) Sub rezerva articolului 8, fiecare stat membru recunoaște licențele și calificările, atestările de calificare și atestările lingvistice asociate acestora, eliberate de autoritatea națională de supraveghere a unui alt stat membru, precum și certificatele medicale însoțitoare, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive. Cu toate acestea, un stat membru poate decide să recunoască doar licențele titularilor care au ajuns la limita minimă de vârstă de 21 de ani, în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (a).

(2) Atunci când un titular de licență exercită privilegiile obținute în baza licenței într-un stat membru diferit de cel în care a fost eliberată licența, titularul licenței are dreptul să schimbe licența sa cu o licență eliberată de către statul membru în care sunt exercitate privilegiile, fără a-i fi impuse condiții suplimentare.

(3) Pentru a acorda o atestare de unitate, autoritățile naționale de supraveghere cer candidatului să întrunească anumite condiții asociate respectivei atestări, specificând unitatea, sectorul sau postul de lucru. Atunci când se stabilește planul de formare în cadrul unității, organismul de formare ține seama de competențele dobândite și de experiența candidatului.

(4) Autoritățile naționale de supraveghere aprobă și iau o decizie justificată cu privire la planul de formare în cadrul unității, care conține propunerea de formare pentru candidat, în termen de șase săptămâni de la depunerea cererii, fără a aduce atingere întârzierii rezultate ca urmare a unei eventuale proceduri de recurs. La luarea deciziilor, autoritățile naționale de supraveghere asigură respectarea principiilor de nediscriminare și proporționalitate.

Articolul 16

Adaptarea la progresul tehnic sau științific

Având în vedere progresul tehnic sau științific, Comisia poate adopta, în conformitate cu procedura menționată la articolul 17 alineatul (2), modificări ale calificărilor menționate la articolul 6, ale atestărilor de calificare menționate la articolul 7, ale dispozițiilor privind certificatele medicale menționate la articolul 12 alineatul (3) și ale anexelor.

Articolul 17

Comitetul

(1) Comisia este asistată de Comitetul Cerului Unic, instituit prin articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 549/2004.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, în conformitate cu dispozițiile articolului 8.

(3) Perioada menționată la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la o lună.

(4) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 18

Sancțiuni

Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și iau măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a acestora. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive. Statele membre comunică aceste dispoziții Comisiei până la 17 mai 2008 și informează de îndată Comisia cu privire la orice modificări ulterioare ale acestora.

Articolul 19

Măsuri tranzitorii

Articolul 5 alineatul (2) literele (a) și (b) nu se aplică titularilor de licențe de controlor de trafic aerian eliberate de statele membre înainte de 17 mai 2008.

Articolul 20

Transpunere

Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 17 mai 2008, cu excepția articolului 8, pentru care termenul limită este 17 mai 2010. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste măsuri, acestea din urmă conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 21

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 22

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 5 aprilie 2006.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. BORRELL FONTELLES

Pentru Consiliu

Președintele

H. WINKLER

ANEXA 1

SPECIFICAȚII APLICABILE LICENȚELOR

Licențele eliberate de un stat membru în temeiul prezentei directive trebuie să fie conforme cu următoarele specificații:

1. Informații

1.1. Următoarele informații trebuie să figureze pe licență, indicându-se printr-un asterisc elementele care trebuie traduse în limba engleză:

- (a) *numele statului sau al autorității care eliberează licența (înscris cu caractere îngroșate)
- (b) *titlul licenței (înscris cu caractere foarte îngroșate)
- (c) seria licenței, cu cifre arabe, atribuit de autoritatea care eliberează licența;
- (d) numele complet al titularului (și cu litere romane, în cazul în care limba națională folosește un alfabet diferit de alfabetul roman);
- (e) data nașterii;
- (f) cetățenia titularului;
- (g) semnătura titularului;
- (h) *Certificare privind competența și autorizarea titularului pentru exercitarea privilegiilor corespunzătoare licenței, care să indice:
 - (i) calificările, atestările calificărilor, competențele lingvistice, atestările de instructor și atestările de unitate;
 - (ii) datele la care au fost eliberate pentru prima dată;
 - (iii) datele expirării termenului lor de valabilitate;
- (i) semnătura funcționarului care eliberează licența și data eliberării;
- (j) ștampila sau sigiliul autorității care eliberează licența.

1.2. Licența trebuie să fie însoțită de un certificat medical valabil.

2. Material

Trebuie utilizată hârtie de cea mai bună calitate sau un alt material adecvat, iar elementele menționate la punctul 1 trebuie să fie clar vizibile.

3. Culoare

3.1. În cazul în care pentru toate licențele în materie de aviație eliberate de un stat membru se folosește material de aceeași culoare, această culoare trebuie să fie albul.

3.2. În cazul în care licențele în materie de aviație eliberate de un stat membru conțin marcaje de culoare distincte, culoarea folosită pentru licențele de controlor de trafic aerian trebuie să fie galbenul.

ANEXA II

CERINȚE PRIVIND FORMAREA

PARTEA A

Cerințele privind formarea inițială pentru controlorii de trafic aerian

Formarea inițială garantează că toți controlorii de trafic aerian stagiați respectă cel puțin obiectivele de formare de bază și de dobândire a calificărilor, enunțate în „Guidelines for air traffic controller Common Core Content Initial Training” („Orientările privind programa comună de bază pentru formarea inițială a controlorilor de trafic aerian”) ale Eurocontrol, ediția din 10 decembrie 2004, astfel încât controlorii de trafic aerian să fie capabili să gestioneze traficul aerian într-un mod sigur, rapid și eficient.

Formarea inițială va acoperi următoarele subiecte: legislația în domeniul aviației, gestionarea traficului aerian, inclusiv proceduri în materie de cooperare civilă-militară, meteorologie, navigație, aeronave și principii de zbor, inclusiv o bună înțelegere între controlorul de trafic aerian și pilot, factori umani, echipamente și sisteme, mediu profesional, siguranță și cultura siguranței, sisteme de gestionare a siguranței, situații neobișnuite/de urgență, sisteme degradate, cunoștințe lingvistice, inclusiv frazeologie radiotelefonică.

Aceste materii vor fi predate astfel încât să pregătească candidații pentru diferite tipuri de servicii de trafic aerian și să accentueze aspectele privind siguranța. Formarea inițială va consta în cursuri practice și teoretice, inclusiv simulare, iar durata acestora se va stabili în planurile de formare inițială aprobate. Competențele dobândite trebuie să garanteze că respectivul candidat poate fi considerat competent pentru a gestiona situații de trafic complex și dens, facilitând astfel trecerea la formarea în cadrul unității. Competența candidatului după formarea inițială este evaluată prin examene corespunzătoare sau printr-un sistem de evaluare continuă.

PARTEA B

Cerințe în materie de formare în cadrul unității pentru controlorii de trafic aerian

Planurile de formare în cadrul unității prezintă în detaliu etapele și durata acestora necesare pentru a permite punerea în aplicare a procedurilor locale în unitate sub supravegherea unui instructor de formare practică. Planul aprobat conține indicații privind toate elementele sistemului de evaluare a competențelor, inclusiv modalități de lucru, evaluarea progreselor înregistrate și examene, împreună cu procedurile de notificare a autorității naționale de supraveghere. Formarea în cadrul unității poate include unele elemente ale formării inițiale specifice condițiilor naționale.

Durata formării în cadrul unității se stabilește în cadrul planului de formare în cadrul unității. Competențele solicitate vor fi evaluate prin examenele corespunzătoare sau printr-un sistem de evaluare continuă, de către examinatori sau evaluatori autorizați ai competențelor care vor fi obiectivi și imparțiali. În acest scop, autoritățile naționale de supraveghere pun în aplicare mecanisme adecvate de contestare, pentru a asigura un tratament echitabil al candidaților.

PARTEA C

Cerințe privind formarea continuă pentru controlorii de trafic aerian

Valabilitatea calificărilor și atestărilor înscrise pe licențele controlorilor de trafic aerian va fi menținută printr-o formare continuă autorizată, care constă în formarea necesară pentru a menține competențele controlorilor de trafic aerian, cursuri de actualizare, formare pentru situații de urgență și, dacă este necesar, formare a competențelor lingvistice.

Formarea continuă constă în cursuri teoretice și practice, precum și simulări. În acest scop, organismul de formare stabilește programele de competență de unitate, care prezintă în detaliu procesele, resursele umane și durata necesară pentru asigurarea formării continue corespunzătoare și pentru verificarea competențelor. Aceste programe vor fi revizuite și aprobate cel puțin o dată la trei ani. Durata formării continue se stabilește în conformitate cu necesitățile operaționale ale controlorilor de trafic aerian care lucrează în unitate, în special având în vedere modificările realizate sau planificate ale procedurilor sau echipamentelor, sau având în vedere cerințele generale în materie de gestionare a siguranței. Competența fiecărui controlor de trafic aerian este evaluată în mod corespunzător cel puțin o dată la trei ani. Furnizorul de servicii de navigație aeriană asigură aplicarea mecanismelor pentru a garanta tratamentul echitabil al titularilor de licență pentru care nu poate fi prelungită valabilitatea atestărilor.

ANEXA III

CERINȚE ÎN MATERIE DE COMPETENȚE LINGVISTICE

Cerințele în materie de competențe lingvistice prevăzute la articolul 8 se aplică în cazul utilizării atât a expresiilor convenționale, cât și a limbajului clar. Pentru respectarea cerințelor în materie de competențe lingvistice, candidatul sau titularul unei licențe este evaluat și trebuie să demonstreze cunoștințe cel puțin la nivelul operațional (nivelul patru) din grila de evaluare a competențelor lingvistice din anexă.

Vorbitorii competenți trebuie:

- (a) să comunice eficient atât în situațiile de comunicare în care interlocutorul nu este prezent (voice-only: telefon/radiotelefon) cât și în prezența interlocutorului;
- (b) să comunice pe teme comune, concrete și de natură profesională, cu acuratețe și claritate;
- (c) să folosească strategiile de comunicare corespunzătoare pentru a schimba mesaje și pentru a recunoaște și rezolva neînțelegerile (de exemplu, să verifice, să confirme sau să clarifice informațiile) într-un context general sau profesional;
- (d) să trateze cu succes și cu o relativă ușurință dificultățile lingvistice prezentate de o complicație sau de o conjunctură neașteptată care intervine în contextul unei situații profesionale de rutină sau al unei sarcini de comunicare cu care este în general familiar, precum și
- (e) să utilizeze un dialect sau accent care să fie inteligibil pentru comunitatea aeronautică.

Grila de evaluare a competențelor lingvistice: nivelurile „expert”, „avansat” și „operational”

Nivel	Pronunție	Structură	Vocabular	Fluență	Înțelegere	Interacțiune
Expert 6	Folosește un dialect și/sau accent inteligibil pentru comunitatea aeronautică. Pronunția, accentul, ritmul și intonația, cu toate că pot fi influențate de prima limbă sau de o variantă regională, nu afectează aproape niciodată ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale relevante și construcția propozițiilor sunt determinate de funcții lingvistice adaptate sarcinii. Atât structurile gramaticale de bază, cât și cele complexe, precum și construcția propozițiilor sunt bine stăpânite, fără excepție.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt suficiente pentru a comunica eficient pe o varietate de subiecte familiare și nefamiliare. Vocabularul este idiomatice, nuanțat și sensibil la registrul stilistic.	Capabil să vorbească fluent, natural, fără eforturi. Varietatea gradului de fluență a discursului pentru a obține efecte stilistice, de exemplu pentru a accentua un anumit aspect. Folosește în mod spontan și corect marcatori și conectori ai discursului.	Înțelegerea este exactă în mod constant în aproape toate contextele și include înțelegerea subtilităților lingvistice și culturale.	Interacționează cu ușurință în aproape orice situație. Este sensibil la replici verbale și non-verbale și răspunde la acestea în mod corespunzător.
Avansat 5	Pronunția, accentul, ritmul și intonația, deși influențate de prima limbă sau de o variantă regională, afectează rareori ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale de bază și construcția propozițiilor sunt bine stăpânite, fără excepție. Structurile complexe sunt formulate, însă cu greșeli care uneori afectează înțelesul.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt, în general, suficiente pentru a comunica eficient pe teme comune, concrete și de natură profesională. Utilizează parafraze cu succes și în mod constant. Vocabularul este uneori idiomatice.	Capabil să vorbească îndelung cu relativă ușurință pe teme familiare, însă nu poate varia gradul de fluență a discursului pentru a obține efecte stilistice. Poate folosi în mod adecvat marcatori sau conectori ai discursului.	Înțelegere exactă pe teme comune, concrete și de natură profesională și aproape exactă atunci când vorbitorul este confruntat cu o complicație lingvistică sau cu o conjuncție neașteptată. Poate înțelege o varietate de discursuri (dialect și/sau accent) sau registre stilistice.	Răspunsurile sunt imediate, corespunzătoare și informative. Gestionează relația vorbitor/ascultător în mod eficient.
Operational 4	Pronunția, accentul, ritmul și intonația sunt influențate de prima limbă sau de o variantă regională, însă doar ocazional afectează ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale de bază și construcția propozițiilor sunt utilizate în mod creativ și sunt în general bine controlate. Pot apărea greșeli, în special în situații neobișnuite sau neașteptate, însă înțelesul este rareori afectat.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt, în general, suficiente pentru a comunica eficient pe teme comune, concrete și de natură profesională. Poate utiliza deseori parafraze atunci când nu stăpânește vocabularul în situații neobișnuite sau neașteptate.	Formulează enunțuri într-un ritm adecvat. Ocazional se pot înregistra pierderi de fluență la tranziția de la discursul repetat sau standard la o interacțiune spontană, însă aceste situații nu împiedică realizarea eficientă a comunicării. Poate folosi în mod adecvat marcatori sau conectori ai discursului. Cuvintele de umplutură nu distrag atenția.	Înțelegere destul de exactă pe teme comune, concrete și de natură profesională atunci când accentul sau complexitatea discursului sunt suficiente de inteligibile pentru o comunitate internațională de utilizatori. Atunci când vorbitorul este confruntat cu o complicație lingvistică sau o conjuncție neașteptată, înțelegerea poate fi mai greoaie sau poate necesita strategii de clarificare.	Răspunsurile sunt, în general, imediate, corespunzătoare și informative. Inițiază și întreține schimburile de informații chiar și atunci când se confruntă cu o conjuncție neașteptată. Se descurcă satisfăcător în situații de aparentă neînțelegere, verificând, confirmând sau clarificând situația.

Grila de evaluare a competențelor lingvistice: nivelurile „expert”, „avansat” și „operational”

Nivel	Pronunție	Structură	Vocabular	Fluență	Înțelegere	Interacțiune
Pre-operational 3	Folosește un dialect și/sau accent inteligibil pentru comunitatea aeronautică. Pronunția, accentul, ritmul și intonația sunt influențate de prima limbă sau de o variantă regională și afectează în mod frecvent ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale de bază și construcția propozițiilor asociate unor situații previzibile nu sunt întotdeauna bine controlate. Greșelile afectează deseori înțelesul.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt deseori suficiente pentru a comunica pe teme comune, concrete sau de natură profesională, însă este limitat, iar alegerea cuvintelor este deseori inadecvată. Deseori nu este capabil să folosească parafraze atunci când nu stăpânește vocabularul.	Formulează enunțuri, însă formularea și pauzele sunt de multe ori nepotrivite. Ezităriile sau ritmul lent de prelucrare a limbajului pot împiedica realizarea efectivă a comunicării. Cuvintele de umplutură distrag uneori atenția.	Înțelegere destul de exactă pe teme comune, concrete și de natură profesională atunci când accentul sau complexitatea discursului sunt suficient de inteligibile pentru comunitatea internațională de utilizatori. Este posibil să nu înțeleagă o complicație lingvistică sau o conjuncție neașteptată.	Răspunsurile sunt uneori imediate, corespunzătoare și informative. Poate iniția și întreține schimburile de informații cu o relativă ușurință pe teme familiare și în situații predictibile. În general nu se descurcă în schimbări de situație neașteptate.
Elementar 2	Pronunția, accentul, ritmul și intonația sunt puternic influențate de prima limbă sau de o variantă regională și, de obicei, afectează ușurința înțelegerii.	Stăpânește doar câteva structuri gramaticale și construcții de propoziții simple, memorate.	Vocabular limitat, constând doar în cuvinte izolate și propoziții memorate.	Poate formula doar enunțuri foarte scurte, izolate, memorate, cu pauze frecvente și o folosire deranjantă a cuvintelor de umplutură pentru a căuta expresii și pentru a articula cuvinte mai puțin familiare.	Înțelegerea se limitează la propoziții izolate, memorate, atunci când sunt articulate distinct și lent.	Timpul de răspuns este mare și de multe ori răspunsul nu este corespunzător. Interacțiunea se limitează la schimburi simple, de rutină.
Pre-elementar 1	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar.	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar.	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar.	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar.	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar.

ANEXA IV

CERINȚE CARE TREBUIE ANEXATE CERTIFICATULUI ELIBERAT ORGANISMELOR DE FORMARE

1. Respectarea cerințelor menționate la articolul 13 trebuie să fie demonstrată prin dovezi care probează faptul că organismele de formare dispun de personalul și dotările corespunzătoare și funcționează într-un mediu adecvat pentru furnizarea serviciilor de formare necesare pentru obținerea sau menținerea licențelor de controlor de trafic aerian stagiar sau a licențelor de controlor de trafic aerian. În mod special, organismele de formare trebuie:
 - (a) să dispună de o structură administrativă eficientă și de personal suficient cu calificările corespunzătoare și experiența necesară pentru a furniza serviciile de formare în conformitate cu standardele stabilite de prezenta directivă.
 - (b) să dispună de posibilitățile necesare, de echipamentul și dotările adecvate pentru tipul de servicii de formare furnizate;
 - (c) să prezinte metodologia pe care o vor aplica pentru a stabili detaliile privind conținutul, organizarea și durata cursurilor de formare, planurile de formare în cadrul unității și programele de competență de unitate; aceasta include modul în care vor fi organizate examinările sau evaluările. În cazul examinărilor privind formarea inițială, inclusiv formarea prin simulări, calificările examinatorilor trebuie prezentate în detaliu;
 - (d) să facă dovada sistemului de gestionare a calității pus în aplicare pentru a monitoriza conformitatea și adecvarea sistemelor și procedurilor care asigură faptul că serviciile de formare furnizate respectă standardele stabilite de prezenta directivă;
 - (e) să demonstreze că există fonduri suficiente pentru a organiza cursurile de formare în conformitate cu standardele stabilite de prezenta directivă și că activitățile au o asigurare suficientă în conformitate cu tipul de formare furnizat.
 2. Certificatele trebuie să precizeze:
 - (a) autoritatea națională de supraveghere care eliberează certificatul;
 - (b) numele și adresa organismului de formare;
 - (c) tipul de servicii certificate;
 - (d) o declarație privind respectarea de către candidat a cerințelor definite la punctul 1;
 - (e) data eliberării și termenul de valabilitate a certificatului.
-